

Tämä materiaali on tarkoitettu terveydenhuollon ammattilaisille ja sairaanhoitajille

TARKISTUSLISTA KROONISEN HYPERKALEMIAN HOITOOON

**- POTILAILLE, JOILLA ON KROONINEN MUNUAISTEN
JA/TAI SYDÄMEN VAJAATOIMINTA/DIABETES**

1. MITTAUS

Esiintyykö hyperkalemia* vähintään kahdessa näytteessä?

→ Ei

↓ Kyllä

Huomioi hemostaasi ja hemolyyysi⁵

2. LÄÄKITYS

Miltä nykyinen lääkitys näyttää?

- Onko potilaalla optimaalinen RAA**-järjestelmän inhibiittorin annostelu?
- Onko potilaalla optimaalinen MRA***-annostelu?
- Onko potilaalla optimaalinen loop-diureetin annostelu?
- Onko potilaalla asidoosia korjaava lääkitys optimaalisella annoksella?
- Muu lääkitys, mikä voi aiheuttaa muutoksia kardiostatuksessa tai nestetai verenpainekontrolliin?
- Onko potilaalla insuliinipuutosta?

3. KONTROLLI

- Hoida metabolinen asidoosi
- Kontrolloi nestetasapaino ja verenpaine
- Huomioi muut lääkitykset, elintarvikkeet ja toimenpiteet, mitkä voivat nostaa tai laskea kaliumtasapainoa
- Huomioi ummetus ja katabolia
- Onko potilaalla mahdollisesti insuliininpuutetta?

4. RAVITSEMUS

Käy läpi ruokavalio, suola ja nestetasapaino

- Tarkastele kaliumrikkaiden ruokien saantia
- Tarkastele suolan saantia ruokavaliosta ja lääkeaineista, suurin saantisuositus < 5g NaCl päivässä
- Ravitsemusterapeutin tuki ja seuranta

5. KALIUMIN HALLINTA

Onko syytä aloittaa kaliumia laskevaa lääkitystä****?

- Varmista, että potilas ymmärtää miten kaliumia alentavaa lääkitystä tulee käyttää

* Seuraa paikallisia hoitoprotokollia

** ACE-estäjä, ATR-salpaaja

*** Aldosteroniantagonisti

**** Jos P-kalium pysyy jatkuvasti hoitotavoitteen yläpuolella vaikka potilaan RAS-estolääkitys tulisi ylläpitää taikka nostaa, suositellaan jatkuvaa kaliumtasoa laskevaa lääkitystä (Lähde: Nationellt vårdprogram för kronisk njursjukdom, remiss 2021)

LÄÄKEAINEITA JA ELINTARVIKKEITA, JOTKA VOIVAT AIHEUTTAA HYPERKALEMIAA

Lääkeaine

AT-II salpaaja¹
ACE-estäjä¹
Aldosteroni-
antagonisti¹⁻²
(eplerenoni,
spironolaktoni)
Amiloridi¹
Antimykootit²
Aminohapot²
Beetaestäjät¹
Siklosporiini¹
Digoksiini¹
Fluori³⁻⁴
Hepariinivalmisteet¹

Hypertoniset
infuusionesteet (glukoosi)²
Kaliumkloridi²
Kaliumsitraatti²
Mannitoli¹
NSAID¹
Penisilliini¹
Pentamidiini¹
Punasolusiirteet¹
Sukkinyylikoliini¹
Takrolimuusi¹
Trimetopriimi¹
Yasmin-valmiste²

Kalium-rikkaat elintarvikkeet

Avokado
Appelsiini- ja
porkkanamehu
Banaani
Kaakaojuomat
Verkko- ja hunajameloni
Heravoi/juusto
Mineraalisuolat, jotka sisältävät
kaliumia
Pähkinät, mantelit ja siemenet
Perunalastut
Kuivatut hedelmät ja siemenet
Viinimarjat

HYPOKALEMIAA MAHDOLLISESTI AIHEUTTAVIA LÄÄKEAINEITA

Lääkeaine

Antimykootit²
Efedriini²
Insuliini¹
Peräruiske²
Laksatiivit²
Ketiapiini²
Risperidoni²
Salbutamoli²
Ksantiinijohdan-
aiset²

Listat hyper- ja hypokalemiaa aiheuttavista valmisteista eivät ole tyhjentäviä.

Tämä materiaali on tuotettu yhteistyössä seuraavien henkilöiden kanssa:
nefrologi Henrik Hadimeri, ravitsemustieteilijät
Emma Edberg ja Monika Skoglund Skaraborgin sairaalasta,
ja lisäksi nefrologi Olof Heimbürger Karoliinisesta Instituutista

CSL Vifor

www.viforpharma.se
info.nordic@viforpharma.com